

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Neste Markkinointi Oy, Marketing & Services

Puhdistettavan alueen sijainti

Tiililäntie 1, Kauhajoki

Kiinteistö: 232-405-1-672

Kiinteistön omistaja

Kiinteistö Oy Ostohovi

Neste Markkinointi Oy on vuokralaisena kiinteistöllä Express-aseman jakelutoiminnan vaatimalla määräaalalla.

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen vaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 5.4.2022.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Kiinteistön omistajaa ei ole erikseen kuultu asiassa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaista ei ole erikseen kuultu asiassa.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

- Päätös. Ilmoitus pilaantuneen maan puhdistamisesta, Neste Markkinointi Oy, Neste Kauhajoki A-24, asema 10381, Topeeka 78 Kauhajoki. 3.5.2002.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- Pilaantuneisuustutkimukset 1997, Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy
- Kunnostus 2002, Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy
- Maastotutkimus 13.12.2016, Pöyry Finland Oy
- Maastotutkimus 2.11.2021, AFRY Finland Oy

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Kiinteistöllä on neljä maanalaista polttoainesäiliötä (30 m³ bensiini 95, 20 m³ bensiini 98, 16 m³ diesel ja yksi tyhjiällä oleva 16 m³:n säiliö). Säiliöt ovat vuodelta 1992. Polttoaineenjaku tapahtuu yhdeltä mittarijalustalta. Kiinteistöllä on ollut BP-asema vuodesta 1978 lähtien. Se on siirtynyt vuonna 1988 Unionille ja Unionin kautta 1990-luvulla Nesteelle. Kohteessa on tehty maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuustutkimuksia vuonna 1997 Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy:n toimesta, missä havaittiin öljyhiilivedyillä pilaantunutta maata ja orsivettä. Orsiveden kunnostamista varten jakelualueelle asennettiin siiviläputkikaivo. Kaivon rakentamisen yhteydessä poistettiin noin 20 m³ öljyistä maa-ainesta. Öljyistä vettä poistettiin noin 13 m³ imuautolla. Maaperän kunnostamista tehtiin jakelurakenteiden uusimisen ns. KTM-töiden yhteydessä vuonna 2002. Samassa yhteydessä poistettiin 282 tonnia pilaantunutta maata sekä kunnostettiin orsivettä.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Nykyisen Express-aseman toiminta päättyy ja polttoaineen jakelu on suunniteltu lopetettavaksi ja jakeluasema purettavaksi vuonna 2022. Kiinteistön asemakaavamerkintä on KL-3 eli liikerakennusten korttelialue, jolla sallitaan myös huoltoasematoiminta. Alue on tulevaisuudessa kiinteistön liikennöintialuetta.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Jakelualueiden liikennöitävät alueet on asfaltoitu ja asfaltin alapuolella on hiekkainen sora 0,3-0,7 m syvyydelle. Pintamaan alapuolinen maa on karkeaa silttiä 1,1-1,3 m syvyydelle ja sen alapuolella vaihtelevasti savista silttiä ja/tai silttiä 4,3-4,5 m syvyydelle. Pohjamaana on siltti/silttinen hiekka 6,0 m syvyydelle. Tutkimuspisteessä NP4 havaittiin lievää polttoaineen hajua 2,0–6,0 m syvyydellä.

Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue, Fyrrykallio (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, 1023221) sijaitsee noin 4,2 km päässä kohteesta kaakkoon. Pohjaveden virtaussuunta on karttatarkastelun perusteella kaakkoon kohti Kauhajokea.

Orsivesi oli alustavien tutkimusten yhteydessä asennetussa pohjavesiputkessa PVP3 tutkimushetkellä 13.12.2016 -2,58 m syvyydellä maanpinnasta eli tasolla +89,61 (N2000). Lisätutkimusten aikana orsivesipinta vaihteli mittausajankohtana 2.11.2021 putkissa (PVP101, PVP102 ja PVP103) -1,81...-1,89 m syvyydellä maanpinnasta eli tasolla +90,25... +90,31. Lähin pintavesistö, Kauhajoki, sijaitsee noin 250 m kohteesta kaakkoon.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehdyt maaperä- ja pohja- pintavesitutkimukset

Jakeluaseman alueella on tehty maaperän pilaantuneisuustutkimuksia 2016 ja täydentävänä 2021.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Vuonna 2016 maaperässä havaittiin tutkimuspisteessä NP4 alemman ohjearvotason ylittävä pitoisuus bensiinijakeita sekä kynnysarvotason ylittäviä pitoisuuksia bentseeniä ja TEX-yhdisteitä. Tutkimuspisteessä NP1 havaittiin kynnysarvotason ylittävä pitoisuus MTBE:tä. Muutoin tutkittujen näytteiden pitoisuudet olivat kynnysarvotason alittavia. Kaikki havaitut pitoisuudet alittavat teollisuus- ja liikennöintialueilla sovellettavat Valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset ylemmät ohjearvot.

Vuonna 2016 orsivedessä havaittiin koholla oleva pitoisuus MTBE:tä. Vuonna 2021 orsivedessä havaittiin selvästi koholla olevia pitoisuuksia haihtuvia hiilivetyjä, bentseeniä, TEX-yhdisteitä ja MTBE:tä sekä hieman koholla olevia keskitisleiden pitoisuuksia. Muiden tutkittujen yhdisteiden pitoisuus alitti pohjavedessä laboratorion analyysin

määritysrajan. On mahdollista, että jakelurakenteiden alapuolisessa maaperässä on haitta-ainepitoisempaa maa-ainesta kuin mitä tutkimuksissa on havaittu.

Pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Orsivedessä esiintyi selvästi koholla olevia pitoisuuksia haihtuvia hiilivetyjä, bentseeniä ja TEX-yhdisteitä. Orsi- ja pohjaveden kunnostustarve arvioidaan maaperän kunnostamisen jälkeen otettavien pohjavesinäytteiden analyysitulosten ja niiden pohjalta tehdyn riskiarvion perusteella.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Jakelurakenteiden poistamiseksi kaivutöitä tehdään noin 380 m² laajuisella alueella. Kaivutyön yhteydessä tehdään pilaantuneisuuksien tarkistuksia rakenteiden alapuolisesta maaperästä. Mahdollisesti pilaantunutta maa-ainesta arvioidaan olevan 220 m³tr (450 t). Kaivumassojen kokonaismäärä (pilaantumattomat + haitta-ainepitoiset) on noin 660 m³tr. Maaperän pilaantuneisuuden tarkistus ja tavoitetaso ylittävien maa-aineksien poisto toteutetaan aseman purkutöiden vaatimassa laajuudessa eli ns. toimenpidealueella. Kunnostustoimenpiteet ulotetaan kuitenkin myös toimenpidealueen ulkopuolelle, mikäli kunnostuksen jatkaminen todetaan riskiperusteisesti tarpeelliseksi.

Jakelurakenteiden alapuolella saattaa olla haitta-ainepitoisempaa maa-ainesta kuin mitä nyt tehdyissä tutkimuksissa on havaittu. Mikäli polttoaineen jakelurakenteiden ja -laitteiden poistamisen yhteydessä havaitaan kunnostukselle esitettyjä tavoitetasoja ylittävää maa-ainesta, ne poistetaan.

Puhdistustavoitteet

Aseman purkukaivujen yhteydessä ja laajuudessa mahdollisesti todettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset esitetään poistettavaksi sikäli, kun pitoisuudet ylittävät alemmat ohjearvot (Vna 214/2007) hiilivetyjen osalta. Tavoitetasojen määrittämiseksi on työn yhteydessä käytetty tarkempaa riskinarviointia SoiliRisk 3.2-ohjelmaa hyödyntäen.

Alemmat ohjearvot soveltuvat kohteessa käytettäväksi, koska kohteella ei ole ympäristön kannalta erityisiä suojeluarvoja, kohteessa ei harjoiteta ravintokasvien viljelyä, kiinteistölle jakelualueen viereen sijoittuu päivittäistavarakauppa, kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä kohteesta aiheudu vaaraa pohjaveden käytölle eikä naapuruston toiminnoille. Kiinteistön asemakaavamerkintä on KL-3

eli liikerakennusten korttelialue, jolla sallitaan myös huoltoasematoiminta. Purettava jakelualue tulee olemaan jatkossa kiinteistön liikennöintialuetta, eikä havaituilla kohonneilla pitoisuuksilla ole vaikutusta kiinteistöllä olevan liikerakennuksen käytölle. Mikäli vastoin ennakko-odotuksia haitta-aineita esiintyy purkukaivuja laajemmalla alueella, laaditaan niiden vaikutuksesta erikseen riskinarvio, mikä voi päättyä alustavasti esitetyistä tavoitetasoista poikkeaviinkin tavoitteisiin.

Kunnostustavoitteeksi esitetään alempia ohjearvotasoja öljyhiilivedyille, bentseenille, tolueenille, etyylibentseenille, ksyleeneille ja MTBE-TAME:lle.

Riskinarviolla voitiin todeta, että orsivedessä havaituista öljyhiilivetytypitoisuuksista ei aiheudu haitallista ympäristö- tai terveysriskiä. Pohjaveden riskiperusteinen kunnostustavoite määritetään maaperän kunnostuksen jälkeen kaivannosta otettavan vesinäytteen perusteella.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet sekä työn toteuttaminen

Kunnostus toteutetaan massanvaiholla muiden kaivutöiden yhteydessä. Maaperän pilaantuneisuuden tarkastus tehdään purettavien rakenteiden ja laitteiden kohdalla. Mikäli perustelluista syistä on tarvetta käyttää muita kunnostusmenetelmiä, tehdään niiden käytöstä erillinen suunnitelma, joka hyväksytetään ympäristöviranomaisilla.

Kiinteistöllä sijaitseva 30 m³ säiliö sijaitsee niin lähellä rakennusta, että sitä ei voida poistaa. Myös toinen, 20 m³ säiliö jätetään mahdollisesti poistamatta. Säiliöt on tarkastettu. Säiliöiden maahan jättämiselle on kunnan ympäristöviranomaisen lupa.

Mikäli purkutöiden yhteydessä havaitaan pilaantuneisuutta, öljyhiilivetyjen pitoisuus määritetään PetroFlag-pikatestillä ja jäännöspitoisuudet varmennetaan laboratoriossa.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Purettavista jakelurakenteista toimitetaan mahdollisesti öljyinen betoni käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi laitokseen tai jäteasemalle, jolla on lupa vastaanottaa pilaantunutta betonia. Pilaantumaton betoni toimitetaan jatkokäytettäväksi. Myös muut poistettavat rakenteet toimitetaan luvalliselle vastaanottajalle.

Mahdolliset pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopisteeseen. Mikäli pilaantunutta maata havaitaan, maat kuljetetaan vastaanottoaikkaan kuorma-autolla. Kuljettajan tulee olla rekisteröitynyt jätelain mukaisesti ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin, minkä valvoja on velvollinen tarkistamaan. Kuormat peitetään pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Kuljetukset varustetaan pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Vastaanottoaikat ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen materiaalien kuljetusta.

Kohteessa ei massoja varastoida lukuun ottamatta lyhytaikaista kasalle laittoa massojen lajittelemiseksi.

Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan maa-aineksia, joissa pitoisuus alittaa tavoitepitoisuudet, hyödynnetään näitä massoja kaivannon täytössä, silloin kun massat ovat rakentamiskelpoisia. Tällä vältetään turhaa maa-aineksen poiskuljetusta ja korvaavan materiaalin hankintaa. Käyttökelpoiseksi todetut kaivumaat läjitetään kiinteistölle kaivualueen läheisyyteen. Pintamaahan (< 0,5 m syvyydelle) ei sijoiteta kynnysarvopitoisuuden ylittäviä maita.

Vesien käsittely

Kohteessa ei ole arvion mukaan pohjaveden kunnostustarvetta. Kaivun yhteydessä on varauduttava kaivantojen kuivatukseen. Kaivantoon kertyvä vesi poistetaan ensisijaisesti pumppaamalla aseman olemassa olevan öljynerottimen kautta tai imuautolla. Tarvittaessa kaivantoon kertyvästä vedestä otetaan aseman purkutöiden aikana näyte, jonka perusteella päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä pohjaveden osalta.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kaivu- ja mahdollisia kunnostustöitä ohjaamaan nimetään ympäristötekkinen valvoja, joka hyödyntää kaivutyön aikana mahdollisen pilaantuneen alueen rajaamiseksi pikatestilaitteita, esim. PetroFlag sekä laboratoriomäärittäjiä ja joka toimii kunnostustyön aikana myös ao. töiden turvallisuuskoordinaattorina. Valvoja kalibroi pikatestilaitteet (esim. PetroFlag) valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Laboratoriossa näytteistä määritetään haihtuvat öljyhiilivedyt TVOC (C5-C10), BTEX-yhdisteet sekä keskitisleet (>C10 – C21) ja raskaat öljyhiilivedyt (>C21-C40). Kaivutyön aikana tavoitetason alittaviksi havaittuja (pitoisuustason alittavia) maa-aineksia käytetään hyödyksi kaivantojen täytöissä. Mikäli öljyhiilivetypitoisuuksia esiintyy niin, että tarvitaan erillistä riskinarviota, tehdään myös tarkempia vaikutusperusteisia ns. fraktioanalyyskejä sekä määritetään TOC-

pitoisuuksia sekä maaperän rakeisuutta. Kaivannosta otetaan laboratorionäytteitä niin, että kenttätestien lukemien pitoisuustaso voidaan varmistaa ja sitä kautta osoittaa tavoitepitoisuudet saavutetuiksi.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Työmaa-alueella saa liikkua ainoastaan kaivutyöhön osallistuvat henkilöt asianmukaisin turva- ja suojalaittein varustautuneena. Aseman purkualue eristetään suojapuomein ja merkein.

Alueelta mahdollisesti poistettavat öljyhiilivetyjen pilaamat maat kuljetetaan pois tarkoitukseen soveltuvalla kalustolla. Maa-aineskuormat peitetään tarvittaessa maa-aineksen pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Pilaantuneen maan kulkeutuminen auton- ja työkonien renkaiden mukana estetään. Mikäli kaivantoon kertyy pohjavettä, käytetään tarvittaessa aseman olemassa olevaa öljynerotinta vesien käsittelyyn tai loka-autoa veden poistoon.

Työmaaliikenne järjestetään siten, että toiminnasta on mahdollisimman vähän häiriötä naapurikiinteistöjen käytölle ja muulle liikenteelle. Nesteen yleisiä turvaohjeita noudatetaan.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

On mahdollista, että pilaantuneita maita havaitaan nykyisen säiliö- ja jakelualueen rakenteiden ja öljynerottimen alapuolella. Esitetty pilaantuneiden maiden määrä on arvio, joka tarkentuu kaivutöiden aikana, joten massamäärien muutoksiin tulee varautua.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistustyön aloitusilmoitus toimitetaan ympäristötekniikan valvojan toimesta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Kauhajoen kaupungin ympäristöviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle. Ilmoituksessa kerrotaan työn aikataulu sekä vastuuhenkilöiden nimet ja yhteystiedot.

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa kunnostustyön etenemistä ja kirjaa suoritettavat toimenpiteet ja tapahtumat työmaapäiväkirjaan. Mikäli alueelta poistetaan pilaantuneita maa-aineksia, varustetaan kuormat pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Siirtoasiakirjat säilytetään vähintään kolme vuotta kunnostuksen hyväksymisestä valvojan arkistossa. Suunnitelluista ja otetuista kontrollinäytteistä (määrä ja sijainti) pidetään kirjaa, ja ne raportoidaan.

Toteutetusta kunnostuksesta valvoja laatii loppuraportin, jossa esitellään alueella tehdyt toimenpiteet saavutettuine tuloksineen. Raporttiin liitetään kunnostukseen liittyvät kokousmuistiot, työmaapäiväkirja, jätteen poistot jätekoodeineen, pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjat ja muut vastaavat työn suoritusta kuvaavat asiakirjat. Mikäli pilaantuneita maita vastoin ennakko-oletusta ei havaita, laatii valvoja toimenpideraportin, jossa kuvailee tekemänsä tarkistukset ja näytteenotot loppulausuntoineen.

Viranomaisen ratkaisu

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Kauhajoen kaupungissa sijaitsevan kiinteistön 232-405-1-672 pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueelta tulee poistaa pilaantuneet maa-ainekset, joiden öljyhiilivetyjen, bentseenin, tolueenin, etyylibentseenin, ksyleenin tai MTBE-TAME:n pitoisuudet ylittävät Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot. Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset, jotka sisältävät jätettä yli 10 tilavuusprosenttia.
2. Päättös on voimassa viisi vuotta. Mikäli puhdistamiselle on tarpeen hakea lisää aikaa, on asiasta tehtävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi perusteltu esitys. Esitys on toimitettava tiedoksi myös Kauhajoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
4. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

5. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 9 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineita.
6. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
7. Kaivettuja maa-aineita voidaan tarvittaessa välivarastoida kaivalueiden läheisyydessä esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Valvoja voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä.
8. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

9. Puhdistettavalla alueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineita, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita ja jotka sisältävät jätettä alle 10 tilavuusprosenttia. Hyötykäytettäviä maa-aineita ei saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen.
10. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.
11. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava ja merkittävä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 20 edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

12. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai

meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

13. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.
14. Kohonneita, kynnsarvo- tai alueen taustapitoisuustason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset tulee merkitä selkeästi erottuvalla huomiorakenteella.

Pilaantuneen veden käsittely

15. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.
16. Tarvittaessa vesi on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärointiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

17. Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kauhajoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
18. Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Kauhajoen kaupungin

ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle
jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.

- 19.** Työn aikana on pidettävä kirjaa näytteenottosuunnitelman mukaisesti maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määräistä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määräistä ja hyödyntämispaikoista.
- 20.** Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista.

Loppuraportti on toimitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kauhajoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla

taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka on otettava arvioinnissa huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita, maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 18.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistamaan siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytetyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1.–2. ja 15.)

Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 3., 4., 7.–9. ja 12.)

Jätelain 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 5.)

Jätelain 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. (Määräys 5.)

Jätelain 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 6.)

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 12.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 12.)

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 10., 13., ja 15.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan alemmat ohjearvot alittavien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia,

jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 9. ja 11.)

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 15. ja 16.)

Ympäristönsuojelulain 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 17.–20. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehty näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1259/2021) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 495 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022 (1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 9 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022 (1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa viisi vuotta päätöksen antopäivästä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Neste Markkinointi Oy (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja: Kiinteistö Oy Ostohovi (sähköisesti)
Kauhajoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Kauhajoen kaupungin verkkosivuilla.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pohjaveden suojelun ryhmässä. Lisätietoa asiasta antaa Katja Viitaniemi.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt Katja Viitaniemi ja ratkaissut Nico Karlström.

Liitteet

Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

Liite 2. Valitusosoitus

Liite 1. Sijaintikartta

Liite ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä, ellei muuta näytetä. Milloin päätös on lähetetty sähköisenä viestinä vastaanottajan suostumuksella, se katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos kyseessä on yleistiedoksianto tai julkinen kuulutus, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen/kuulutuksen julkaisemisesta.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei tarvitse esittää, jos: 1) päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa; 2) asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa; 3) valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen voi tehdä Vaasan hallinto-oikeuteen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa annetussa laissa (13/2003). Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle ja tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 56 42780
Puhelinvaihde:	029 56 42611
Faksi:	029 56 42760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika:	ma-pe klo 8.00–16.15

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja EPOELY/936/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/936/2022 har godkänts elektroniskt

Karlström Nico 02.05.2022 12:44

Viitaniemi Katja 02.05.2022 12:44